

Mezinárodní soud ukončil lest z Osla

 infokurýr.cz/n/2024/08/09/mezinarodni-soud-ukoncil-lest-z-osla

9. srpna 2024

Rozhodnutí Mezinárodního soudního dvora, že mezinárodní právo chrání práva Palestinců a tito o těchto právech nemusejí vyjednávat se svými utlačovateli, zasadilo definitivní ránu desetiletím západních snah o postavení Izraele mimo dosah zákona.

Izrael je souzen za genocidu u Mezinárodního soudního dvora (ICJ). Prokurátor Mezinárodního trestního soudu (ICC) požádal o vydání zatykače na izraelské vůdce za zločiny proti lidskosti. Miliony lidí na celém světě, Palestinci, Židé, muslimové, křesťané, studenti, dělníci a další, jsou mobilizovány, aby se postavily izraelskému kolonialismu, apartheidu a genocidě. 76 let stará zeď beztrestnosti, postavená cihlu po cihle vládou USA, Spojeného království a dalších západních vlád, se začíná hroutit.

Další důkaz o tom přišel 19. července, kdy ICJ v ohromujícím poradním posudku rozhodl, že mezinárodní právo chrání práva Palestinců a tito lidé nemusejí o těchto právech vyjednávat se svými utlačovateli podle Osla nebo jakéhokoli jiného politického rámce. definitivní rána desetiletím úsilí USA a Západu umístit Izrael mimo dosah právního státu. Tímto jednoduchým prohlášením soud ukončil tři desetiletí izraelské výjimečnosti postavené na Isti Osla jako překážky aplikace mezinárodního práva.

Věc lidských práv palestinského lidu přesto čelí strmému stoupání. Západem podporovaný sionistický projekt v Palestině měl desítky let trvajícím náskok při budování svých represivních zdí, a to jak doslovných, tak obrazných.

Položení základů právní výjimečnosti

Jedna z těch zdí, jejíž základy byly položeny již v letech 1947 a 1948, je zdí právní výjimečnosti. Než zaschl inkoust na Všeobecné deklaraci lidských práv a Úmluvě OSN o genocidě, rodící se Západem kontrolovaná Organizace spojených národů vytvořila pro Izrael výjimku, která měla být fakticky nad zákonem.

V Palestině to začalo násilným rozdělením půdy, což bylo v přímém rozporu s mezinárodními právními zákazy nabytí území násilím a popírání sebeurčení domorodců. Následovalo ošklivé selhání OSN a Západu zasáhnout, aby zastavily genocidní etnické čistky v Palestině, které byly Nakbou v letech 1947-1948. Zatímco budou následovat kritické rezoluce a symbolická gesta v OSN, Západ se zároveň pustil do vážné práce na pomoci a vyzbrojení Izraele, aby byl odolný vůči vnějším diktátům mezinárodního práva, a na zbavení moci a dehumanizaci palestinského lidu. , aby se zabránilo jakémukoli skutečnému vnitřnímu ohrožení koloniálního projektu.

Když západní kontrola Valného shromáždění Organizace spojených národů začala koncem 60. a 70. let slábnout v důsledku vstupu vlny nově nezávislých států globálního jihu do OSN, příliv se začal obracet. Palestinský lid našel novou podporu pro svůj boj mezi nově nezávislými státy a Sovětský svaz opustil dřívější Stalinův prosionistický postoj ve prospěch postoje na podporu původních Palestinců. V samotné OSN byly dřívější deklarativní postoje k lidským právům kodifikovány do závazných mezinárodních smluv, princip sebeurčení se objevil jako klíčová globální norma a hnutí za globální dekolonizaci bylo na vzestupu. V důsledku toho, i když Západ zdvojnásobil svou podporu, Izrael a jeho sionistická kolonizace Palestiny čelila stále větší izolaci. V 70. letech 20. století OSN potvrdila právo na odpor cizí okupaci, koloniální nadvládě a rasistickým režimům a prohlásila sionismus za formu rasismu a rasové diskriminace. OSN by vytvořila speciální

mechanismy pro lidská práva, které by monitorovaly lidská práva palestinského lidu. Tento vývoj odbourával západní projekt izraelské výjimečnosti a začal ohrožovat izraelskou beztrestnost.

Ale právě když se prosazoval přístup k Palestině zaměřený na mezinárodní právo, konec Sovětského svazu přinesl novou unipolární éru do značné míry nekontrolované americké dominance. USA a jejich západní spojenci se pustili do práce na izolování Izraele od právní a lidskoprávní kritiky v OSN, na zrušení rezoluce prohlašující sionismus za formu rasismu a na madridskou konferenci s tím, co se nakonec stalo procesem z Osla, v r. která palestinská práva by byla na uvážení jejich izraelského okupanta a jeho sponzora z USA.

Devadesátá léta tak začala společným úsilím USA odsunout mezinárodní právo a lidská práva, která upřednostňovala palestinskou pozici, na vedlejší kolej ve prospěch politických jednání, jimž by dominovaly USA, jednající ve prospěch Izraele. Palestinci byli nyní nuceni bez výhod mezinárodního práva vyjednávat o svých právech nejen s těmi, kdo je okupovali a utlačovali, ale také s jedinou globální supervelmocí, která byla nejbližším spojencem okupanta. Zbavení moci palestinského lidu bylo téměř úplné.

Po tři desetiletí poté se situace Palestinců na místě nadále zhoršovala, protože izraelské represe a osidlovací aktivity rychle pokračovaly za kouřovou clonou Osla. Dohody z Osla byly zčásti pečlivě vytvořeny proto, aby zabránily právním krokům proti Izraeli za porušování palestinských lidských práv. Izrael využil této příležitosti posílené beztrestnosti a provedl více než třicet let krádeží půdy, vystěhování, rozšiřování osad a pronásledování bezbranných Palestinců na okupovaných územích. Oslo bylo v podstatě bonanza válečných zločinů.

USA a jejich západní spojenci nasadili veškerou svou diplomatickou, vojenskou a ekonomickou moc, aby podpořili izraelskou beztrestnost a trvali na tom, že aplikace mezinárodního práva na tuto otázku je nevhodná a „neužitečná“ pro jednání a mír.

Začínají se objevovat praskliny

Trhliny v izraelské zdi beztrestnosti by se objevily zejména poté, co v roce 2023 převzala moc v Izraeli nová, krajně pravicová vláda. Tato vláda, složená z několika nejodpornějších fašistů, rasistů, osadníků a válečných zločinců v zemi, by okamžitě opustil izraelskou (západem podporovanou) 75letou politiku postupné genocidy ve prospěch politiky urychlené genocidy. Okamžitě přistoupila k rozšíření osad, ke zvýšení útoků a provádění pogromů na palestinská města a vesnice na Západním břehu Jordánu, k vystěhování palestinských rodin ve východním Jeruzalémě, k další kodifikaci apartheidu v zákoně (na základě diskriminačního zákona o národním státě z roku 2018), a zatknout stovky dalších politických vězňů. Po říjnovém útoku ozbrojených palestinských odbojových skupin na jižní Izrael zahájil Izrael nelítostnou kampaň ničení obyvatel Gazy a dále zvýšil své útoky na Palestince na Západním břehu, včetně východního Jeruzaléma.

Tak hrozný byl izraelský genocidní útok na Gazu, provádění středověké politiky obléhání a spálené země proti 2,3 milionům lidských bytostí v klecích, odříznutí veškerého jídla, vody, paliva a léků, masakrování desítek tisíc lidí, systematické mučení, ničení domovů, uprchlických táborů, nemocnice, školy, univerzity, OSN a humanitární zařízení, záměrné zavádění nemocí a hladovění, kácení civilistů ostřelovacími puškami a pozvedávání většiny Gazy k zemi, že dlouho utlumené mezinárodní právní mechanismy zjistily, že nejsou schopny odolat veřejnému požadavku odpovědnosti. Americký roubík z Osla se třepil a mezinárodní právo začalo zvyšovat svůj spravedlivý hlas.

ICJ i ICC to sledovaly. Byli si vědomi toho, že u soudu veřejného mínění, živého nekonečnými obrazy genocidních hororů živě vysílanými po celém světě (a dlouhotrvajícím vnímáním západního dvojího metru v mezinárodních mechanismech), bylo před soudem samo mezinárodní právo, včetně těchto soudních institucí. Buď by tyto soudy jednaly, nebo by byly definitivně delegitimizovány. Je jim ke cti, že našli odvahu překonat tlak Západu (včetně přímých výhrůžek soudnímu personálu ze strany izraelských zpravodajských služeb a západních vládních úředníků). Na žádost Jihoafrické republiky se ICJ sešel, aby zvážil obvinění z genocidy proti Izraeli, označil toto obvinění za věrohodné a nařídil několik kol prozatímních opatření, aby Izrael zastavil své trestné činy. Prokurátor Mezinárodního trestního soudu po letech oddalování a odklánění palestinského spisu požádal o zatykače na izraelského premiéra a ministra obrany za zločiny proti lidskosti. Oba procesy nadále pokračují, což poprvé od zahájení paradigmatu z Osla vyvolává příznak skutečné odpovědnosti za izraelské mezinárodní zločiny.

Poslední údery do současného stavu

Ale pak ICJ udělal něco jiného. Dne 19. července 2024 rozhodla o žádosti o poradní stanovisko předložené Valným shromážděním OSN, které s ohromující právní jasností stanovilo práva palestinského lidu a požadavky mezinárodního práva na okupovaném palestinském území.

Soud s konečnou platností shledal, že Izrael se dopouští apartheidu a rasové segregace, že celý Západní břeh, východní Jeruzalém a Gaza jsou okupované území, že okupace je nezákonná, že Izrael musí odstranit všechny osady, osadníky, vojáky a okupační infrastrukturu, zlikvidovat apartheidní zdi na Západním břehu Jordánu, poskytnout reparace Palestincům a umožnit všem vytlačeným vrátit se domů.

Stejně důležité je, že soud uvedl, že všechny státy mají zákonnou povinnost neuznávat okupaci ani jí nenapomáhat a jsou povinny pomoci ukončit izraelskou okupaci a další porušování. A zjistil, že všechny státy musí ukončit všechny smluvní vztahy s Izraelem, které se týkají palestinských území, ukončit veškeré ekonomické, obchodní a investiční vztahy spojené s okupovanými územími. ICJ tedy dal jasnou mezinárodní právní pravomoc hnutí proti apartheidu a výzvě k bojkotu, odprodeji a sankcím.

Zásadní je, že odmítla argumenty vlád USA a dalších západních vlád, které se snažily tvrdit, že by se soud měl odložit na post-Osla jednání mezi okupanty a okupovanými a na politiku Rady bezpečnosti spíše než na aplikaci mezinárodního práva.

Soud zamítl tato tvrzení a prohlásil, že taková jednání a dohody nemají a nemohou překonat práva Palestinců a závazky Izraele podle mezinárodního práva v oblasti lidských práv a humanitárního práva. Soud nejprve shledal, že v každém případě musí strany vykonávat veškeré pravomoci a odpovědnosti podle těchto dohod s náležitým ohledem na normy a zásady mezinárodního práva.

S odvoláním na článek 47 Čtvrté Ženevské úmluvy pak Soud věc definitivně odložil a připomněl státům, že ze zákona „chráněné obyvatelstvo ‚nebude zbaveno‘ výhod úmluvy ‚žádnou dohodou uzavřená mezi orgány okupovaných území a okupační mocností.“ „Z tohoto důvodu,“ pokračoval soud, „nelze chápat dohody z Osla tak, že snižují povinnosti Izraele podle příslušných pravidel mezinárodního práva platného na okupovaném palestinském území. .“

Jednoduše řečeno, soud potvrdil, že Palestinci jsou lidské bytosti s lidskými právy, že o svá lidská práva nemusí vyjednávat se svým utlačovatelem a že Izrael nestojí nad zákonem.

USA a jejich západní spojenci se nepochybně pokusí resuscitovat lest z Osla na obranu svého koloniálního projektu v Palestině. Přitom se bude odvolávat na „řád založený na pravidlech“ (tj. imperiální vládu diktovanou USA) a odmítne mezinárodní právo (kodifikované univerzální právo, které platí pro všechny státy). Ale doba použitelnosti těchto triků vypršela. Hnutí za osvobození Palestiny, za bojkot, odprodej a sankce a za konec kolonialismu, apartheidu a genocidy v Palestině každým dnem roste. Toto hnutí bylo dále posíleno nedávným vývojem mezinárodního práva. A ICJ konečně vrazil kůl do srdce upíra z Osla.

Úvodní fotografie: *Izraelský premiér Jicchak Rabin (vlevo), americký prezident Bill Clinton (uprostřed) a předseda OOP Jásir Arafat (vpravo), při podpisu dohod z Osla, 13. září 1993. (Foto: Wikimedia Commons)*

Autor [Craig Mokhiber](#)